

НОВА ЗОРЯ

4. WARSZAWA
Bibl. Nar. Min-wa Ośw.

ЧАСОПИС ДЛЯ ПОШИРЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ХРИСТІАНСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

Виходить два рази тижнево: в четвер на 4 ст., під неділю на 8 ст. || Передплата в краю: 1/4-річно 6 зол., місячно 2 зол. За кордоном 1/4-річно 1 амер. долар. — Ціна числа 25 сот. — Рукописів не звертається.

Яка праця найбільше народня?

Дуже багато говориться нині про потребу громадянської праці священика. Дійсно, се справа дуже важна і так сказати найголовніша. Однак ми священики робимо часом ту велику помилку ізза того, що не знаємо собі справи, що се таке „народна праця“. І задля сего дуже часто беремося до того, що до нас зовсім не належить. Наслідком сего виходить, що з нашої праці часто страта замість пожитку.

Щож се таке народна праця? Народна праця се праця, яка приносить користь народові. Нарід се зорганізована одиниця, се організм з численних організмів. Подібно як чоловік є організм чоловіка має багато органів: уха, очі, ноги, руки і т. д., котрі всі працюють для добра організму, так подібно нарід має різні стани. Є кравці, шевці, столярі, адвокати, лікарі, учителі, священики і т. д., котрі всі мають працювати для добра народу. Як здоровий той організм, в котрім кождий орган сповняє свої, *питомі* собі функції, так здоровий і той нарід, в котрім всі стани сповняють стисло обовязки *свого* стану. Уломний той організм, в котрім дотик служить замість очей, ноги замість рук. Так уломний і той нарід, в котрім один стан береться працювати замість другого. З сего виходить, що всякий стан, сповняючи сорісно і стисло свої обовязки, робить „народну роботу“. Розв'язка ясна: нехай адвокати не мішаються в справи теології, лікарі в справи просвіти, учителі в справи медицини, священики в справи економії. Кождий нехай пильнує свого і тоді буде гаразд.

А тепер подивімся, як є в нас. Прийде молодий священик на село, повний сили й енергії. До роботи вельється, а докруги всьо лежить облоком. З жаром забирається до роботи, відновляє читальню, закладає кооперативу, засновує брацтва. Та підтримка організації коштує більше, як її закладення. Щоб не допустити нічого до упадку, працює понад сили, а потім уриває всюди по троха, щоб якось всеюди „уділитися“. В той спосіб коштом церковно-парохіяльної праці зуживає сили на працю, для котрої призначені другі. Може бути, що в даний момент нема нікого, хто занявся б чи кооперативною, читальнею чи касою. Але з того не виходить, що ся задача має спадати доконче на священика. Коли нема нікого іншого з підготовкою, то видно, що нарід ще не доріс до такої організації, бо в противнім случаю і робітники знайшлися. Коли знова священик не хоче чекати, щоб нарід був приготований до даної організації і забирається сам до роботи, то його стріне все завід, розчарування, підозріння: бо нарід неготований не зрозуміє його, не оцінить його праці, труду і посвяти. А коли до того священик зробить ще який мильний крок чи то із забуття чи незнання — а в справах економічних чи фінансових се дуже легко — тоді всьо попередне забувається і сплюються громи! Мішають горох з капустою!

І паде авторитет священика не лиш як керманича кооперативу чи читальні, але і як настоятеля парохії, як пароха! В той спосіб робиться кривду ділу спасення повірених собі душ, робиться кривду Церкві — а до сего ніхто не управлений.

Ще гірше стоїть справа, коли священик вміщується в партійну політику. Смик кроком засуджує себе *відразу* на критику і ворожнечу одної — хотьби на разі і малої — частини парохіяна. Ми маємо голосити правди вічні, незмінні, а чогось більше хиткого, більше змінного як партійна політика — взагалі нема. Тим то і священик, що вміщується в політику, знижується до звичайного ринкового життя. А священик повинен бути понад партійну політику, повинен бути безпартійний, т. з. повинен бути з боку, а не в середині. Про справи політичні повинен говорити так, як історик про факти історичні.

Скаже один: Добре; а як священикови лишається вільний час, то чи має його змарнувати? Чи посвятити якийсь культурно-економічній праці? На се відповідаю: Такого случаю якраз нема. Кождий священик, хотьби був дуже жвавий і на дуже маленькій парохії, має тільки заняття коло усовершення власного й парохії, в церкві і школі, що вільного часу йому рішучо ніколи не лишається. Здаймо лиш: розважання, Служба Божа, часослов, іспит совісти, наука релігії в школі, праця в релігійних товариствах, приготування до проповіді, праця в канцелярії і хоть кілька минут відпочинку, — то рішучо час заповниться, ще й не стане! З сего виходить, що коли священик працює на якійсь культурно-економічній полі, то рішучо з упором усовершення власного об парохії.

Скаже другий: То недобре! Бо як ми, священики, не возьмемо шпроводу в просв.-економ. інституціях, то возьмуть шпровод ворожі нам елементи! Питаю: А звідки взялися ті „ворожі елементи“? Як не з браку релігійного освідлення? Освідомім нарід релігійно і зорганізуємо його в релігійні душі. — а тоді не буде і страху перед „нерелігійними елементами“. Правда, лучаються одиниці, що їх сира могила не направить, але се лиш виймки. А виймок не змінє ще правила. Розуміється, така дорога до опанування наших інституцій довпа і тяжпа, але зате певніша. Добре як трафиться енергійний і розумний священик, що потрафить опанувати інституцію. Але беда, як по ній прийде другий, котрий того не потрафить. Тоді чи скорше чи пізніше ворожий нам елемент возьме верх. А те, що колись працював там енергійний, розумний священик, забулося і пропало. Інакше була б справа, колиб енергійний і розумний священик був опанував не шпроводу інституції, а переконання *членів* сеї інституції, їх релігійно освідмив і зорганізував. — тоді, хотьби його не стало, то його праця не пропала б і не дійшла на марне.

Отже з того всього виходить, що наша праця в церкві, праця над релігійним освідмлюванням народу, се передовсім „праця народна“, і навіть більше на-

родна, як праця в читальни чи кооперативі, чи якім иншим товаристві, бо вічне спасення народу важніше, ніж усе инше. Тим то закид, що священик, котрий працює на стисло релігійнім полі, не працює над народом, — безпідставний і обчислений крикунами лише на те, щоб залрячи священика замість себе до праці. А коли священик поставив уже справу на ноги, тоді крикуни з криком усувають його з того місця, горлаючи: „Руки проч від „народної“ справи! Ваше право в церкві, шпід до престола!“ Се факт.

Яблінка в маю, 1928 р. о. Лазорів Вас.

Комунікат.

Головна Управа Української Християнської Організації, скріплена делегатами з краю, в дні 28 мая 1928 р. на засіданню у Львові вислухавши трьох рефератів у справах: церковних, політичних і пресових та перевірши над ними дискусію, — постановила затвердити дотеперішні ідеологічні напрямні „Новой Зорі“ та поручила редакції дальше стояти на тім становищі у всіх згаданих справах.

Остаточне вистилізування прийятих резолюцій припоручено Президіи Головної Управи. Для прийаття їх буде скликано окреме засідання.

У Львові, 28 мая, 1928.

Головна Управа УХО.

З білоруського процесу.

Що говорили головні обвинувачені?

Зі всіх виголошених промов засуджених у тім процесі найцікавіша промова б. посла Тарашкевича.

Головні його твердження такі:

„Вже по рияським договорі, котрим розірвано Білорусь, я зрозумів, що в інтересі білоруського народу лежить шукати порозуміння з польським урядом і польською суспільністю. Дятого ми — каже — піддержували польський уряд у соймі. Але ні один польський уряд не дав Білорусинам нічого, а польська інтелігенція дала до пізнання, що вся польська суспільність ворожа Білоруси.

Що до большевії, то все, що там діється, не єсть моїм ідеалом. Мій ідеал — союз білоруського народу з иншими народами. Але під одним оглядом, національним, як мене інформував не „диявол зі сходу“, тільки високий польський урядовець, таки робиться в большевії щось. А щож робиться в Польщі?

Прокуратор каже, що ми послали продавали Польщу — Росії. Припустім, що се правда. Алеж я, яготом панцизничного хлопа Білоруського, і я тільки, продавав“ ту Польщу, в котрій мій дід працював на те, щоб у маєтку виростав такий геній Польщі як Словацький. А польські магнати не тільки „продавали“, але таки продали Польщу Росії. А тому вони ще самі провалили два польські повстання, 1831 і 1863 рр., бо не хотіли освободити

Н О В И Н К И.

Білоруська митрополія. Виленська преса принесла вісти, що білоруські посли і сенатори у Варшаві роблять заходи в справі креування окремої православної митрополії для Білоросів.

Конференція вірменських кат. єпископів відбулася в Римі. Всі вони були на авдієнції у св. Отця.

Конгрес словянських ботаніків (другий з черги) відбувається в Празі. Він скінчиться 1. червня.

В чеській Празі відбудеться в жовтні ц. р. міжнародний конгрес у справах народної штуки. Всі польські університети висилають делегації на той конгрес.

В справі вибуху газу коло Гамбурга була вже інтерпеляція в лондонським парламентам. Занялася тою справою також Ліга Народів.

Згорів літак ураз із пасажирами. Під містом Бармен-Еберфельд у Вестфалії впав пасажирський літак на лінії Дортмунд-Франкфурт н/М. Літак згорів. 23-літній пілот та двох пасажирів згнуло. Третього пасажира важко поранило. Пасажирка Бенкова з Дюссельдорф успіла видістатися з літака й вирятувалася. Тіла вбитих згоріли на вугіль. Причина катастрофи, вже третьої в тижні, досі не стверджена.

Землетрус у Німеччині. 25. травня з полудня навістив землетрус м. Гельзенкірхен. Тривав дві хвилини. В першій хвилині коли образи спадали зі стін і двері самі отвірися, населення стало покидати мешкання. Жертв не було.

Проба ракетового літака. 25. травня перевели в Відні пробний лет моделю літака порушеного ракетами. Модель збудувало віденських трюх техніків. Літак порушався у прямій лінії на просторі 1000 м. зі швидкістю 150 кл. на годину. Дальші проби відбудуться з початком червня. Той літак мавби згодом довести до того, щоб за 60 годин облетіти земну кулю.

Рос. письменник Вячеслав Польонський видав два нові великі твори больше. напрямку: „Нарис літературних рухів революційного часу 1917—1927“ (ст. 334) і „Мих. Бакунін в І. Інтернаціоналі“ (ст. 600).

Найстарший чоловік світа має літ 132 і ще працює як огорожник на острові Кипр. Ходить без палиці.

ПОЗІР!

Дня 6. червня ц. р. відбудуться в Перемишлі о год. 10 в дух. семінарі Загальні Збори Т-ва „Пер. Еп. Поміч“.

Проситься Всч. ОО. Членів о численну участь.

В приватній Семінарії учительській Сестер Василянц з повними правами прилюдности „а“ в Яворові іспити вступні на II, III і IV. курс будуть відбуватися у дні 28. і 29. червня ц. р., а іспити вступні на I. курс способом клясовим на дні 1., 2. і 3. липня ц. р. До іспиту належить преджити а) метрику крещення, б) свідоцтво лікарське від фізика, і в) послідне свідоцтво шкільне. — Зголошення до Інтернату приймають С. С. Василянки. — Дирекція.

ПОДЯКА і виказ жертв, зложеных на дім для вдів і сиріт по священниках станиславської епархіі. Зложили в золотих: Марія Лабійова, Отинія 5; Евгенія Бахталовська, Яблонів 5; Олена Мотюкова, Маріямполь 20; Ева Фльорчукова, Городок 25; Кисілевська з Радча 10; Величковська 10; Воробкевич 5; Ткачукова 5; Марія Лабій 10; Бахталовська Евгенія, Стопчатів 5; Скобельська, Старі Кути 15; Волянська, Соколівка 10; Вергунова, Краснолія 5; Григорчукова, Рибно 10; Гнатківська, Смодне 10; Гнатова, Розтоки 5; Стефанович, Кути 10; о. Березюк, Ясенів гор. 10; о. Лагола, Жабе 10; о. Микитюк, Кути 10; Мелимука, Кобаки 10; о. Іван Шлемкевич 50; Сидонія Мандрюсяк, Синків 20; Сомотулкова, Блюдничи 10; Теодозія Казновська 50; о. Вячеслав Збудовський 10; о. Гіль 10; о. Козловський 100; о. Барнич 88.50; о. Любомир Білінський, Монастирська 10 дол., Чеховська 1 доллар. Окрему подяку складає комітет Впр. о. декану Денісови Нестайкови з Бучача, котрий мимо своїх трудів шире займався збиранням жертв для тих бідних сиріт. Рівнож подяку складає комітет косівському деканату і їх Впр. Пані організаторці Стефановичевій з Кут, що серед великих трудів і мізерних посад не відказалися від своїх жертв. — За Комітет Тимкова.

БІЛЛЯ, БЛЮЗКИ, ШЛЯФРОЧКИ, СПІДНИЧКИ, ПАНЧОХИ, ТРИКОТАЖІ і т. п. :: :: **найдешевше поручає фірма**

„ГОЛЬФ“ ЛЬВІВ, КІЛІНСЬКОГО 1.

167 20—24

Ціни для зареklamованного магазину **найнижчі.****ОГОЛОШЕННЯ**

За оголошення Редакція не відповідає)

БІБЛІОТЕКИ ПАРОХІАЛЬНІ зложені з книжок не противних вірі й моралі — в ціні від 24 зол. вгору. На бажання шлемо цінники „ДОБРА КНИЖКА“. — *Lwów, skr. poczt. 4.11.*

ДО ВСЕЧ. ОО. ПАРХІВ, які уладжують у своїх парохіях місії, звертаються з просьбою два інваліди У. Г. А., котрі займаються продажу деволюціалів о повідомлення їх про речинсь місії хоч оден тиждень наперед, та в цей спосіб помочи своїм людям заробити на прожиток. — Ласкаві повідомлення слати: Л. Яків, Запитів, п. Підліски малі. 223 2-2

Старший асист. універс. Зав. гігієни і бактеріології

Д-р РОМАН ЕПЛЕР

Старший асистент універс. Зав. лікарської хемії

Д-р ЙОСИФ ГЕЛЛЕР

Львів, ул. Трибунальська 4.

Аналізи лікарські мочі, крові, флегми, мозговострижневого рідкого, дослід змісту жолудка, васерман і т. д. Години орд. 8—12, 4—7. 231 1—4

ЛЕЖАКИ від 12 зол.
КОШИКАРСЬКІ ВИРОБИ
КИЛИМИ — **ЗАБАВКИ**
НАРОДНЕ МИСТЕЦТВО

ФІЛІЯ:
ГАЛИЦЬКА 5. Львів Коперника 11.
тел. 30—32. тел. 26—09.
215 5—10 Людвик Гегедіс.

ПАНСІОНАТИ

Власний виріб! Ціни фабричні!

КОВДРИ 1-сторонні від зол. 25—
2-сторонні ” ” 32—
в цвіті 40—
МАТЕРАЦИ з морськ. трави ” 34-50
з волосані від ” 76—
СІННИКИ готові ” 4-80
ПОДУШКИ з шіря ” 18—
ГОТОВІ ПШІВИ ” 4—
ГОТОВІ ПРОСТИРАЛА ” 5-50

” під ковдри з дірками 11-50
КОШИ **ВОВНЯНІ** 9-50
ПОЛОТНА — **РУЧНИКИ** — **ОБРУСИ**
ФІРАНКИ — **КАПИ** — **КИЛИМИ** і т. п.
206 **найдешевше продає** 6-15

ФАБРИКА ПОСТЕЛІ
ПЕТРУШЕВСЬКИЙ — МЛЕКО
Львів, Коральницька 6.
Телефон 37-72.

Цінники даром. — Для шпиталів, пансіонатів і т. п. — Ціни офертові.

ГРОБІВЦІ і ПАМ'ЯТНИКИ

виконує найдешевше і найсолідніше

Александр Круль

у Львові, вул. Янівська ч. 85.

Філія:

Перемишль, вул. Словацького.
211 2—3

Замовляйте цікаву книжку

ПРО ПОЯВИ ДУХІВ п. н.**СПІРИТИЗМ**

як 3. кн. „Бібліотеки У. Х. О.“

Ціна 2 зол., з поштовою перес. 2.50 зол. —
Замовляти в Адміністрації „Нової Зорі“.

ЖЕРЕЛО РУКАВИЧОК і ПАНЧІХ

I. ЗІХЕРА

Львів, пл. Капітульна ч. 3.

169 (напроти КАТЕДРИ) 18—20

поручає великий вибір рукавичок і панчіх

Рукавички скіряні 6.90, 7.50, 8.50.	
” фільдекос і витяні	від 2.50
Панчохи фільдекос	2.90
” ” I-а	4.59
Реформи фільдекос	4—
” шовкові	9—
Сорочки попелінові	14—
Пантофельки домові	6—
Капелюхи діточі	2.50
Краватки шовкові	1.90

також палички, парасолі,
перфумерія і біжутерія.**Присилайте передплату!****„FOSFOR“**

ФАБРИКА ШТУЧНИХ ПОГНОІВ

232 **Львів,** 1—16

вул. Баторого 32, II. п., телефон 50-69.

(ul. Batorego 32, II. p., telefon 50-69.)

СУПЕРФОСФАТИ: кісточки й фосфорово-азотові, **МІНЕРАЛЬНІ** й амонякові,
РЕФОРМАТФОСФИ: кістні й мінеральні від 18 до 26% „P₂O₅!!!“

ТОМАСІНИ: „Kolumeta“, „Gwiazda“, й інші як краєві так і заграничні.**СОЛИ** потасові й **КАІНІТ**, **АЗОТНЯК**, **САЛІТРА** (CHORZOWSKA) амонова**САЛІТРА** чілійська — **СІРЧАН** амонівий вапно навозове палене й мелене**ФОСФОРІТИ** палені й мелені
(CaO розп. P₂O₅).Доставка вагоново й деталічно по цінах
фабр. й на найдогідніших услівях кред.